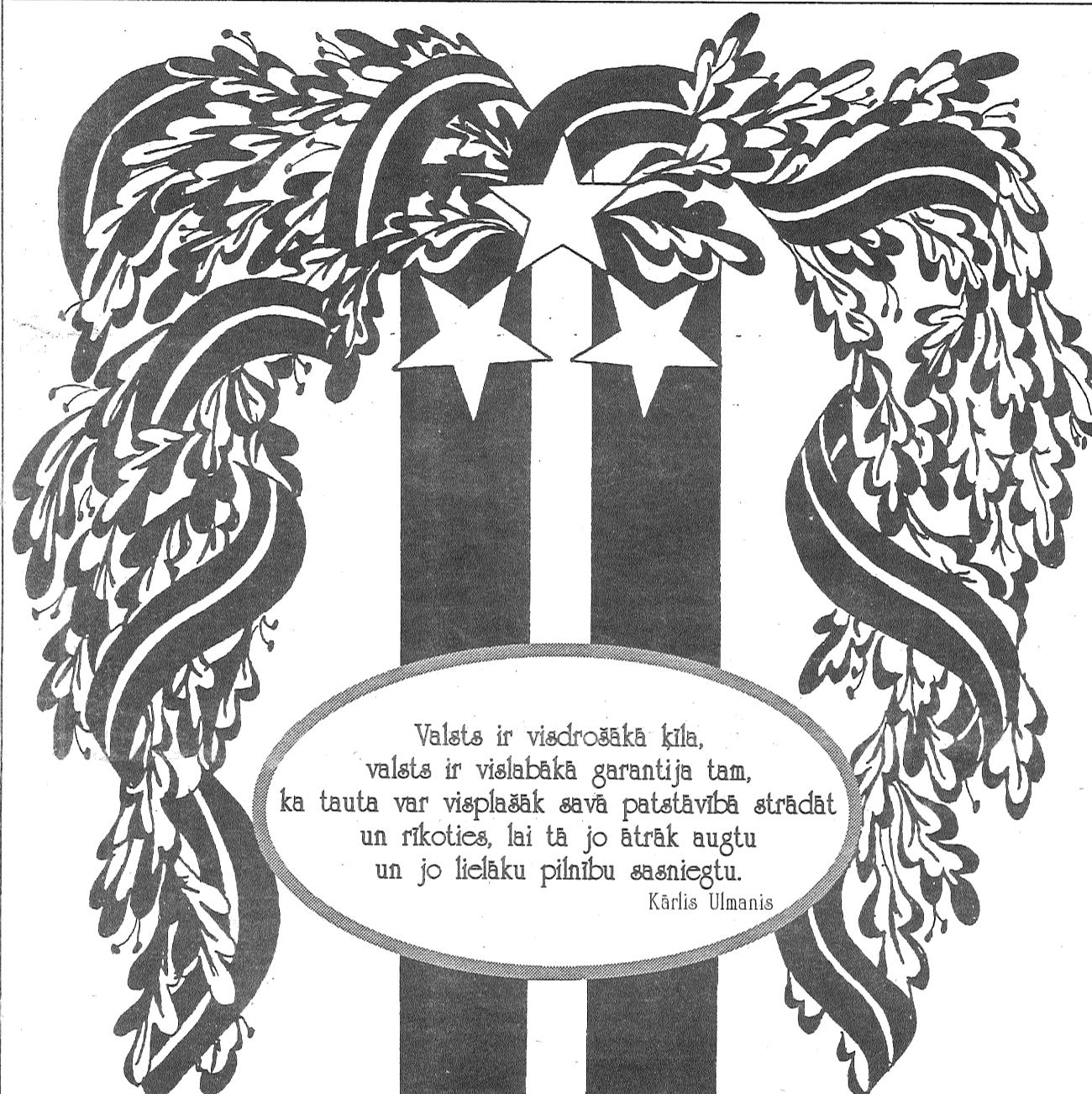

NOVADNIEKS

• PIEKTDIENA, 2000. GADA 17. NOVEMBRIS • Nr. 127 (7132) • Cena Ls 0,22 (abonentiem Ls 0,18)

«NOVADNIEKA»
pasūtīšanas
indekss 3033
Abonēšanas maksas
1 mēn. 1,80
3 mēn. 5,40
6 mēn. 10,80
12 mēn. 21,60
Uzrādot abonēšanas kvitā visam 2000. gadam
un pasūtot laikrakstu uz visu 2001. gadu,
abonentis (tikai fiziska persona) saņem 10%
atlaidi un maksā
Ls 19,44.

18. novembris — Latvijas Republikas proklamēšanas 82. gadsimtiena

Valsts ir visdrošākā kīla,
valsts ir vislabākā garantija tam,
ka tauta var visplašāk savā patstāvībā strādāt
un rikoties, lai tā jo ātrāk augtu
un jo lielāku pilnību sasniegtu.

Kārlis Ulmanis

Sveicu Jūs Latvijas
neatkarības
proklamēšanas
82. gadskārtā!

Katrs labs darbs,
ko esam paveikuši,
stiprina mūsu valsti.

Lepnumā par
sasniegto gūsim
iedvesmu jauniem
mērķiem!

Ar cieņu
Latvijas Valsts prezidente

Vaira Vīķe-Freiberga

Aiz mums bija
Tikai viena
Ap mums tagad
Tikai viena
Un mums priekšā
tikai viena
Latvija.

18. novembris — Latvijas valsts dibināšanas diena — simbolizē tautas uzdzirkstēšanos un ticību neatkarīgas valsts idejai.

Lai šajos svētkos jūs pavada uzdzirkstēšanās un ticību!

Lai šī ir priecīga un jauka svētku diena katrā ģimenē. Lai mēs neturam cits uz citu jaunu prātu, lai nebaidamies būt atklāti un atvērti.

Tikai tā taps brīvas personības, tā taps stipra mūsu valsts.

Lai mūsu kopīgais darbs Latvijai lauj uzziedēt vēl krāšņāk, lai mūsu zeme, mūsu valsts klītu vēl stiprāka un skaistāka.

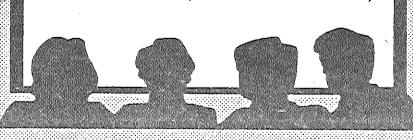
Preiļu rajona padome

ANZESIM
UZ KINO DIVATĀ!

Bezmaksas kinobilete
TAVAM DRAUGAM uz filmu

«Pludmale»

(Jauniešu drāma)

Filmu demonstrē
kinoteātri «Ezerzeme»
(Preiļos, Raiņa bulv. 17)

22. novembrī — 20.00.
23. novembrī — 18.00; 20.00.

Uzrādot šo kuponu kinoteātra kasē,
jūs pirkstiet tikai vienu ieejas biletī

18. novembrī pulksten 19.00 Vārkavas kultūras namā
un 23. novembrī pulksten 13.00 Sutru pamatskolā
«Novadnieks» aicina uz tikšanos savus lasītājus.

Žurnālisti uzklausīs jūsu ieteikumus, atbildēs uz jautājumiem.
Organizē konkursus, būs arī balvas.

Uz vietas varēs abonēt «Novadnieku» 2001. gadam. Abonentiem, kas
pasūtīs laikrakstu uz visu gadu, turpat būs iespēja laimēt ieejas karti uz
«Gadsimta Preses balli», pārejiem abonentiem — laimēt dāvanu kartes.

ĪSZINAS

Noslēdzas Tēvzemes nedēļa

Līvānu ģimnāzijā šī bija Tēvzemes nedēļa, kuras laikā 12. klašu skolēni rakstīja esejas par tēmu «Es audzinu sevi Latvijai». Pārējo klašu skolēni piedalījās tematiskajās stundās, bet šorīt skolas audzēknji pulcējās uz svētku koncertu ģimnāzijas zālē. Šo pēcpusdienā ģimnāzisti mērosies prāta spējā šīgada pirmajā erudīcijas spēlē «Pērļu zvejnieks».

Esejas un zīmējumi uz Latvijas bērnu forumu

Rajona bērnu forumā tika noteiktas labākās esejas un zīmējumi par bērnu tiesību aizsardzību. To autori: no Galēnu pamatskolas — Agnese Trokša un Arturs Mičulis, Rudzātu vidusskolas — Māra Springe, Liene Pintāne, Jaunsilavu pamatskolas — Daiga Pūcīte, Agris Brūveris, Līga Ancāne, Vārkavas pamatskolas — Evija Spūle, Priekuļu pamatskolas — Kristīne Fedotova, Rušonas pamatskolas — Einārs Kotāns, Pelēču pamatskolas — Santa Brice, Sintija Kļavinska, Preiļu 2. vidusskolas — Jeļena Kokorite, Preiļu 1. pamatskolas — Maija Kvedere, Edgars Prikulis, Rožupes pamatskolas — Kristaps Ancāns, Mārīte Rudzāte, Preiļu arovidusskolas — Gunta Zvaigzne, kā arī Riebiņu vidusskolas 7. klases kopīgais darbs. Šie darbi nosūtīti uz Latvijas bērnu forumu, kas notiks no 24. līdz 26. novembrim. Labu novērtējumu saņēma Jersikas pamatskolas 1. klases kopīgais darbs. Minēto darbu autori saņēma arī rajona bērnu un jauniešu centra diplomas un balvas.

Līvānu stikls atzīts par maksātnespējīgu

15. novembrī Latgales apgabaltiesa atzina par maksātnespējīgu lielāko Līvānu novada ražošanas uzņēmumu a/s «Līvānu stikls». Uzskatot, ka vairāk nekā 17 000 latu lielo parādu no a/s «Līvānu stikls» atgūt neizdosies, datortehnikas servisa firma a/s «Dati» vērsās tiesā ar prasību par uzņēmuma atzīšanu par maksātnespējīgu. Tiesas sēdē nolasīts tikai sprieduma saīsinātais variants. Kā «Novadniekiem» paskaidroja Latgales apgabaltiesā, pilnīgs sprieduma teksts tiks sagatavots līdz 29. novembrim. Lai gan uzņēmums joprojām ir parādā arī a/s «Latvijas gāze» un «Latvenergo», darbs stikla fabriķā nav pārtraukts.

HES celtniecība netiks apturēta

Atbildot uz 68 Līvānu iedzīvotāju protesta vēstuli, kurā pausta aicinājums apturēt Straumes HES celtniecību, novada domes finansu komiteja izsūtījusi katram no iesnieguma parakstītājiem skaidrojošu vēstuli. HES celtniecībai nekādi nevajadzētu apdraudēt līvāniešu īpašumus, taču, ja tā notiktu, spēkstacijas darbība tiktu apturēta, kā tas paredzēts domes un uzņēmuma noslēgtajā līgumā. Iedzīvotājiem ir tiesības saņemt arī papildus garantijas, pieprasot garantijas rakstu no SIA «Mežrozīte HES». Līguma prasību ievērošanai pašvaldība apņemusies stingri sekot.

RAJONA PADOMES ATZINĪBA REDAKCIJAS SLEJA

Šie cilvēki stiprina mūsu valsti

Sakarā ar Latvijas Republikas proklamēšanas 82. gadadienu un, pamatojoties uz vietējo pašvaldību priekšlikumiem, ar Preiļu rajona padomes Atzinības rakstiem apbalvoti 45 rajona iedzīvotāji:

Eleonora Kokorīte (Aglonas pagasts) — par ilggadēju, radošu un kvalitatīvu pedagoģisko darbu un sakarā ar dzīves 60 gadu jubileju;

Ligita Jackeviča (Aglonas pagasts) — par uzņēmējdarbības attīstību;

Ilmārs Karčevskis (Pelēču pagasts) — par ilggadēju, radošu un kvalitatīvu pedagoģisko darbu;

Osvalds Kursītis (Pelēču pagasts) — par ieguldījumu Latvijas neatkarības atgūšanā;

Māris Grigalis (Sutru pagasts) — par ieguldījumu jaunatnes audzināšanā;

Pēteris Spūlis (Sutru pagasts) — par lauksaaimniecības produkcijas ražošanu un jaunās tehnoloģijas ieviešanu;

Daumants Pfaafrods (Līvānu novads, Līvāni) — par uzņēmējdarbības attīstību;

Andrejs Usārs (Līvānu novads, Līvāni) — par ieguldījumu mākslinieciskajā pašdarbībā;

Andris Stikāns (Līvānu novads, Līvāni) — par uzņēmējdarbības attīstību;

Solvita Ziemele (Līvānu novads, Līvāni) — par aktīvu sabiedrisko darbu;

Jānis Rubīns (Līvānu novads, Rožupes pagasts) — par sporta darba organizēšanu un aktīvu piedališanos novada un rajona sporta pasākumos;

Alberts Kalvāns (Līvānu novads, Rožupes pagasts) — par aktīvu iesaistīšanos Latvijas Republikas neatkarības atgūšanā un tās nostiprināšanā;

Biruta Daugule (Upmalas pagasts) — par ilggadēju, radošu un kvalitatīvu pedagoģisko darbu;

Jānis Vaivods (Upmalas pagasts) — par ilggadēju un kvalitatīvu grāmatvedības darba veikšanu;

Jānis Landsmanis (Vārkavas pagasts) — par panākumiem amatniecībā;

Jāzeps Upenieks (Vārkavas pagasts) — par dzimtās sētas atjaunošanu;

Emīlija Kokorīte (Saunas pagasts) — par ilggadēju un aktīvu darbu pagasta priekšsēdētājas amatā;

Anastasija Prikule (Saunas pagasts) — par mūsdienu un intensīvu zemnieku saimniecības attīstību;

Jānis Šnepsts (Rušonas pagasts) — par uzņēmējdarbības attīstību un veicināšanu pagastā;

Nellijs Staskeviča (Rušonas pagasts) — par ilggadēju ieguldījumu veselības aizsardzības jomā;

Silvija Vaikule (Aizkalnes pagasts) — par apzinīgu darbu pašvaldības uzņēmumā «Aizkalnes aptieka»;

Viktorija Sutugina (Aizkalnes pagasts) — par ilggadēju un profesionālu darbu Aizkalnes pagasta feldšeru vecmāšu punktā;

Tatjana Kolosova (Preiļu pilsēta) — par aktīvu darbu nevalstiskajās organizācijās;

Jāzeps Lukjanskis (Preiļu pilsēta) — par aktīvu darbu rajona invalidu biedrībā;

Ligita Paunīna (Preiļu pilsēta) — par ilggadēju ieguldījumu izglītības jomā;

Dzintra Ozoliņa (Riebiņu pagasts) — par ilggadēju ieguldījumu veselības aizsardzības jomā;

Pēteris Pastars (Riebiņu pagasts) — par apzinīgu uzticīto pienākumu veikšanu;

Uldis Broks (Galēnu pagasts) — par neatlaidīgu, mērķtiecīgu darbu ģimenes mājas atjaunošanā, apkārtējās kultūrvides sakopšanā, par latvisko darba un sadzīves tradīciju turpināšanu;

Larisa Malahova (Galēnu pagasts) — par ieguldījumu bērnu audzināšanā un ģimenes tradīciju stiprināšanā;

Anna Rivča (Silajānu pagasts) — par aktīvu darbību Latvijas neatkarības atgūšanā;

Igoris Derjagins (Silajānu pagasts) — par ieguldījumu bērnu audzināšanā un skolas labiekārtošanā;

Filimona Neiceniece (Rožkalnu pagasts) — par nenogurdināmu darbošanos kultūras vērtību un tradīciju saglabāšanā un jauno mazpulcēnu audzināšanā;

Jānis Lazdāns (Rožkalnu pagasts) — par ieguldīto darbu zemnieku saimniecībā «Jaundanciši»;

Zinaida Turkupole (Jersikas pagasts) — par racionālu lauksaimniecības zemes izmantošanu un pakalpojumu sniegšanu pagasta zemniekiem un piemājas saimniecību īpašniekiem;

Aivars Laksa (Jersikas pagasts) — par veiksmīgu uzņēmējdarbību un jaunu darba vietu radīšanu Jersikas pagasta iedzīvotājiem;

Anna Vaivode (Sīļukalna pagasts) — par ilggadēju darbu iedzīvotāju medicīniskajā apkalošanā;

Anita Upeniece (Sīļukalna pagasts) — par ieguldījumu kultūras darba veicināšanā;

Genovefa Vanaga (Stabulnieku pagasts) — par aktīvu kultūras darba organizēšanu;

Jānis Eduarda d. Mičulis (Stabulnieku pagasts) — par zemnieku saimniecības veiksmīgu paplašināšanu;

Marians Určs (Preiļu pagasts) — par zemnieku saimniecības paplašināšanu un attīstību;

Anatolijs Plivda (Preiļu pagasts) — par veiksmīgu uzņēmējdarbību zemnieku saimniecībā «Olūts»;

Emīlija Kivleniece (Rudzātu pagasts) — par ilggadēju, radošu un kvalitatīvu pedagoģisko darbu;

Gunta Jaudzema (Rudzātu pagasts) — par panākumiem bērnu estētiskajā audzināšanā;

Antoņina Ivanāne (Preiļu rajona padome) — par godprātīgu un apzinīgu uzticīto darbu veikšanu;

Pēteris Putka (Preiļu rajona padome) — par apzinīgu uzticīto darbu veikšanu.

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un
ierosinājumus
uzklausīsim
pa tālr. 22059.

Kas valsti spodrina no iekšpuses?

Ko sēsi, to plāusi. Kādu ievēlēsi, tādu ari saņems. Par kādiem grēkiem, to zina tikai Dievs, bet mums izdodas ievēlēt vienu Saeimu ne spējīgāku par otru.

Taču mums ir ļoti paveicies ar Valsts prezidenti. Vēlreiz viņa visas pasaules priekšā apliecināja savas spējas, paveicot gandrīz neiespējamo, iemiesoja valsts tēlu — intelektuālu, inteliģentu, pašapzinīgu un savaldigu — saruna ar pasaулslavenā televīzijas kanāla BBC «cieto sarunu specialistu» Timu Sebastjanu.

Pieredzējušais intervētājs agresīvi, pašpārliecināti un uzbrukoši vadīja sarunu. Jautājumi bija provocējoši, ar zemtekstiem, bet intervēšanas maniere — cenšanās sarunu biedru izsist no segliem. Intervētāja uzbrukumu izdevās apturēt, pēc tam — uzvarēt, bet skatītājam no malas, gribot negribot, bija jādomā par kaut citu. Par prezidenta amata kandidātūrām, ko mūsu valsts politiķi bija izvirzījuši pirms Vairas Vīķes-Freibergas ievēlešanas. Kam bāda streiku pieteiktu Valdis Birķavs, ja viņam, kā splāvienu sejā, atkārtotu jautājumu par atriebšanos krieviem? Ko atbildētu Raimonds Pauls uz indigo iebildumu, ka nabadzīgajai Latvijai nav ko meklēt NATO? Ko darītu un cik mierīgs būtu Anatolijs Gorbunovs, ja viņam pasaules priekšā būtu jāatbild uz jautājumu par Rīgā maršējošiem «Waffen SS» kaujiniekiem un kāškrustu karogiem?

Prezidente izturēja. Brīžiem balansējot kā uz naža asmens starp politisku korektumu un patiesību, pieklājīgi un ar smaidu atvairot piesauktos Krievijas pārmetumus Latvijai. Bet pats galvenais — strikti pasakot, ka atriebības alkas ir greznība, ko nevar atlauties valsts, kas raugās uz priekšu.

Intervijā neizpalika atgādinājums par to, ka Vaira Viķe-Freiberga kļuvusi par Prezidenti kā kompromisa figūru. Te jāatceras, kā mūsu Prezidente tika ievēlēta, cik reizes deputāti cilājās, balsoja un vienojās, atkāpās un skaitīja balsis. Ja koalīcijas partneru starpā vienošanās būtu nedaudz savādāka, Vaira Viķe-Freiberga turpinātu savu psiholoģijas profesores darbu. Droši vien, ceļot savas valsts prestižu tikpat labi un spoži, tikai krietiņi mažākos mērogos.

Bet slavenajam Timam varbūt pat neienāktu prātā pievērst pasaules uzmanību, viņaprāt, atlaukušas valstījas vadonišiem.

Jautāsiet, kāpēc atlaukušas? Mēs taču tik strauji tuvojamies Eiropas Savienībai, kā apgalvo mūsu valdība.

Kāda avīzē izlasīju interesantu salīdzinājumu, kāds, no Latvijas statistikas viedokļa skatoties, būtu ciemats, kurā dzīvotu tikai simts cilvēku. Untā: pēc dzimuma — 52 sievietes, 48 vīrieši, pēc seksualitātes — 89 normāli, bet 11 — netradicionāli orientēti, pēc pārtīcības — 20 iztikuši, bet 80 dzīvotu zem iztikas minimuma, pēc izglītības — viens ar augstāko izglītību, bet viens — analfabēts. Tikai vienam piederētu dators. Toties sešiem piederētu vairāk nekā puse no visa ipašuma.

Vai 11 brīvības un neatkarības gados esam parvirzījušies uz priekšu? Rīgā saka — «jā», bet Latvijas laukos — «ne». Pašlaik šie abi vārdi ir līdzsvarā. Un tad cieši cieši jāaizdomājas par to, ka Latvijas valstīj gan ir Prezidente, bet nav prezidentes komandas. Nav tās stiprās aizmugures cienījamas valdības personā, kas valsts tēlu kopītu un attīstītu tās iekšienē. Jo neslēpsim, — spīdošās intervijas laikā ar Timu mūs neatstāja sajūta, ka prezidente cīnā par mūsu valsti iziet vientoļa.

VALSTS SIMBOLI

Mūsu sarkanbaltsarkanais

Novembris ir nozīmīgu valsts svētku laiks, tādēļ pie namu fasādēm jābūt izkārtiem valsts karogiem. Ja tas nav izdarīts vai karoga izskats neatbilst Ministru kabineta noteikumiem, saimnieku var administratīvi sodīt.

Karogam jāatbilst vairākiem priekšrakstiem, tas nedrīkst būt izbalējis, ieplēsts vai sakrāsojies. Karogs var iegādāties veikalos, tācu to darināšanu uztic tikai tādām ražotnēm, kam ir Kultūras fonda licence.

Karogam nepieciešami arī atbilstoši aksesuāri — turētājs un kāts. Turētāji, kas stiprināmi pie māju sienām, tiek kalti no metāla, ir dažādās krāsās. Skaistu metālā kaltu karoga turētāju iespējams iegādāties Preiļos SIA «Daiļdare» veikalā, kur tas maksā Ls 11,86. Pēc karogu kātiem pieprasījuma nav, acīmredzot, tos iedzīvotāji saglabājuši no agrākiem laikiem vai izgatavo paši. Jāatceras, ka karoga kātam jābūt baltam. Ir pieejami gan koka, gan arī metāla karogu kāti. Speciālisti iesaka izvēlēties kātus ar virpotu koka uzgali, to pamatā ir krāsota alumīnija caurule, kas ir izturīga. Koka kāti gan maksā lētāk, bet kalstot tie sagriežas, pat saliecas.

Visizplatītākie ir karogi, kas šūti no no vilnas vai pusvilnas auduma, tādus var nopirkst arī pie mums. Izmēri dažādi — privātmāju išķeļnieki izvēlas karogus, kuru

Mirdzi kā zvaigzne

Brīvības tēls kardināts varā zviedru tēlnieka Ragnāra Mirsmedena darbnīcā. Skulptūra sver 1,3 tonnas. Latviešu metālkalējs Arnolds Naika kardināja labās puses augšējo zvaigzni, bet Jānis Zibens — kreisās puses zvaigzni.

Par portretējamiem tēliem K.Zāle izmantojis savus strādniekus un līdzstrādniekus. Brīvības piemineklī ieverti 56 portretiski tēli.

Brīvības pieminekļa kompozīcijas «Darbs» un «Tēvijas sargi» atnesa tēlniekam Kārlim Zālem 1937. gadā pasaules izstādē Parīzē «Grand Prix». Par Brīvības pieminekļa radīšanu K.Zāle saņēmis II šķiras Triju zvaigžņu ordeni.

Pieminekļa pamati apmēram 4,5 metrus zem ielas līmeņa aptver Pētera I pieminekļa pamatus. Tā materiālu veido dzelzbetona plāksnes, kas balstās uz apmēram 110 urbiem pāliem.

Padomju gados par pieminekļa remontu un uzturēšanu valsts nelikās zinīs. Iekšpusē sākās korožija, obelisks novirzījās no vertikāles, deformējās bloki un apšuvuma plāksnes. Pašlaik notiek Brīvības pieminekļa rekonstrukcija.

Ko redzam piemineklī

Ceļojums pieminekļa iekšienē sākas no terases pie nelielām, bet drošām metāla durvīm. Atklājot Brīvības pieminekli, šo durvju sudraba atslēga tika nodota Rīgas domei. 1980. gadā durvis nevarēja dabūt valā, jo atslēgas nebija. No cietuma atveda «mūķizeri»,

kas tās atmūkēja.

Iekšpusē aiz durvīm pa kreisi un pa labi trepītes ved uz tā dēvēto «kabatu» — slēgtu telpu, kur nepareizas ventilācijas dēļ uzkrājas mitrums. Mazliet augstāk pie griestiem — spokaini stalaktīti, kas veidojas, ūdenim sūcoties cauri betonam un nesot līdzī sālus, kas arī veido stalaktītus. Uz sienām redzams uzzīmēts tāds kā režīgs ar cipariem un atzīmēm. Tas fiksēts ar speciālu pētniecības aparātu, kas nosaka, kur ir stiegrojums, lai zinātu, kurās vietās nēmt paraugus.

Obeliska iekšējā daļa, tā, pa kuru var uzkāpt līdz Brīvības tēlam, vēdinās pēc skursteņa principa — pa atverēm durvis un diviem lodzīniem zem Brīvības tēla kājām. Toties ārējā daļā nav ventilācijas, un mitrums «saiet» tieši pamatos. Tādēļ rekonstrukcijas gaitā jāizveido visu iekštelpu un konstrukciju ventilācijas sistēma, jāaizdzirina šuves, lai tajās neieplūstu ūdens. Pieminekli būvējot, šuves aizpildīja ar javu un pa virsu uzklāja svinu, to akurāti piesitot ar

Brīvības piemineklis skaitlos, faktos un skatījumā... no iekšpusēs

1921. gadā noslēdzas pirmais konkurs par Piemiņas staba celtniecību Latvijas atbrīvošanas karā kritušajiem karavīriem. Pēc gada izsludina jaunu konkursu.

1923. gadā sāk figurēt nosaukums «Brīvības piemineklis». Līdz tam tika minēts gan Uzvaras piemineklis, gan Kritušo karavīru piemineklis.

Līdz 1930. gadam pieminekļa celtniecībai iesniegti 23 projekti, no kuriem izvēlas tēlnieka Kārla Zāles projektu «Mirdzi kā zvaigzne».

Brīvības pieminekļa pamatakmens likts 1931. gada 19. novembrī. Toreizējais Valsts prezidents Gustavs Zemgals atzīst, ka valstij naudas nav, tādēļ piemineklis jācēl par tautas ziedojušiem.

Celtniecībai izmantoja 2 381 370 latus.

āmuriņu. Šuvēs iekļuvušais ūdens armatūrai licis sarūsēt.

Turpinot ceļu pa trepēm uz augšu, jāiet gar nelielu, biezū stikla lodzīņu rindu, kas no ārpuses stiepjās līdz pat Brīvības statujas kājām. Te pieminekli apgaismo gaismā, kas pa šiem lodzīņiem iespīd, kā arī uz palodzes noliktas svečītes. Vecajās «Atpūtās» pieminekļi zīmēts ar vertikālājās logu ailēs degošu gaismu, bet tā esot tikai legenda. Elektrība pieminekļa iekšienē nekad nav bijusi.

Brīvības tēla pamatne ir 34 metru augstumā. Tur, stāvot uz nelielas platformas, pa pusapaļu lodzīnu redzams viss Rīgas centrs. Lodzīņus abos statujas sānos, ja ieskatās vērīgi, var redzēt arī no zemes.

Pēc preses materiāliem

MUMS RAKSTA

Piemīna kā balta puķe

Šī gada septembrī Līvānu novada Rožupes pagasta Mākalna kapsētā tika uzstādīts piemīnas akmens Lāčplēša Kara ordeņa kavalierim Jurim Liepniekam.

Lūk, ko par novadnieku Juri Liepniekam pastāstīja viņa tuvinieciecī Anna Liepniece Ogrē.

«Atjaunot garīgās vērtības — šādu mērķi sev izvirzījuši rožupieši. Piemineklis Jurim Liepniekam uzstādīts lauku kapsētīņā Ošas krastos, kur pirms 80 gadiem ar militāru godu apbedīts 5. Cēsu kājinieku pulka kareivis. Augsto apbalvojumu varonis izpelnījies «par to, ka izlūku gājienā uz «Prigorod Krasnoje» pie Zilupes 1920. gada 29. jūnijā, kad 5. rota nokļuva pretinieku ložmetēju uguņi, viņš pašaizlīdzīgi, uz priekšu aizraudams pārējos kareivjus, tuvcīnā, lodes ķerts, krita. Aizraušās sajūsmā pārējie kareivji ieņē-

ma sādžu, pie kam saņēma 13 gūstekņus.» Tā teikts Lāčplēša Kara ordeņa (LKO) domes sēdes 1921. gada 13. janvāra dokumentā, kurā ar 501. kārtas numuru slavenajam rožupiešu novadniekam piešķirts III šķiras Lāčplēša Kara ordenis.

Astoņdesmit gadu laikā šis ir pirmais piemineklis, ar kuru Rožupē iezīmēta varoņa atdusas vieta. Tas tapis lielā mērā pateicoties Rožupes pagasta komitejas priekšsēdētāja Viktora Kūkas atbalstam. Kādreiz uz šīs kapa kopīnas gan esot bijis ozola koka krusts, kurā iegriezts uzraksts «LKOK Juris Liepnieks». Padomju varas gados tas tika iznīcināts.

Cīnījās par Latvijas brīvību krita tagadējā Ostrovas rajonā Krievijā. Taču kara gaitas sāka, var teikt, tēva pagalmā. Juris aizgāja karā kopā ar Ziemeļarmijas 1. Valmieras kājinieku pulku, kas 1919. gada augustā cīnījās Skrebeļu, Liepniekam, Gercānu, Sproģu un

Mežancānu sādžu tuvumā.

Juris krita pašā jaunības sākumā. Lode viņu esot kērusi matu virpulītī, kas allaž spītīgi slējies gaisā uz pašas pieres. Diemžēl no daudzībērnu ģimenes, kurā bija seši brāļi un māsa, nav saglabājies vienīgi Jura fotogrāfija. Iespējams, viņš pat nepaspēja nofotografēties. Šis apstāklis izrādījās nopietnāks nekā varētu domāt. Kad Jura brāļi Jānis un Jūlijs Liepnieki bija griezušies pagastā, lai likumā paredzētā kārtībā palielinātu Liepniekū zemi, toreizējēji birokrāti uzstājuši, ka iesniegujam jāpievieno Lāčplēša ordeņa kavalieru fotogrāfija.

Liepnieki nekad nav bijuši lielsaimnieki, jo ktrs Skrebeļu purva malā esošais tūrumiņš iekopts ar sūriem sviedriem. Jādomā, ka zemes atteikums viņos radīja lielu rūgtumu. Vai brāļa jaunības maksimālismā ziedotais upuris tādēļ šķistu velts? Nedomāju. Ne velti saka: mūžu dzīvo, mūžu mācies.

Bet mācība ir šāda: netaisnība ir bijusi un būs, bet, ja tā, tad pret to jācīnās. Ja vajag, pat jāatdod dzīvība. Dumpīgā Liepniekū dzimta, kas cēlusies no patvarīgi aizbēgušajiem Krustpils muižas dzimtīcilvēkiem, smagi cietusi okupācijas režīma represijās. Taču viņu pēcteči cenšas attaisnot savu gaito, skanīgo uzvārdu, kas iegūts tāpēc, ka viņu senči dzīvojuši uz medaini ziedošām liepām apaušas salas.

Šobrīd no Jura piederīgajiem Rožupē palikusi vienīgi viņa brāļa Jūlija meita Nātālija Ancāne. Kopā ar vīru Pēteri viņi apsaimnieko bijušo kolhoza zemi. Ciemātā, uz kuru ģimenei pārcēla masveida kolektivizācijas laikā, tagad nav veikala, par tautas nāmu pat nerūnājot. Autobuss uz Līvāniem kurē reizi nedēļā. Jura Liepnieka dzimtā puse nolenta ekonomiskai un sociālai iznīcībai. Tāpēc jo vairāk apbrīnās vērti ir tie, kas šajos smagajos apstākļos saglabā stipru

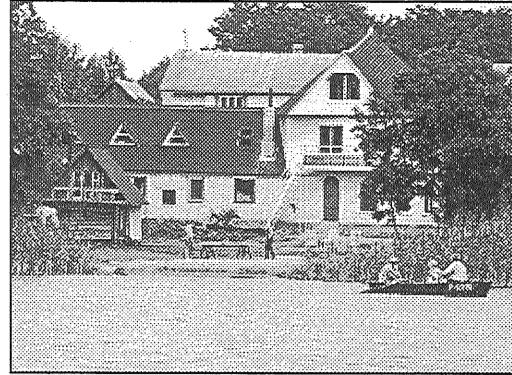
garu, īstenojot dzīvē gaišas iececes. Tās palikas kā atgādinājums par tā saucamo mūsdienu «zudušo paaudzi» — pensionāriem, inteliģenci, nabadzīgu pašvaldību vadītājiem.

Melnā granīta piemineklis, kuŗu kā saulīte apspīd izkaltais Lāčplēša ordenis (piemineklis darināts, izmantojot tieši Jura Liepnieka ordeni, kurš glabājas viņa brāļa Jāņa dēla, ilggadēja Valmieras Vēstures muzeja direktora Laimoņa Liepnieka ģimenē), veidojis mākslinieks akmeņkalnis no Līvāniem Vitālijs Vilcāns. Uzzinot, ka Jura piederīgie aicina ziedot naudu piemineklim, Vitālijs teica: «Arī es gribu ziedot varonim — savu darbu.» Paldies!

Zīmīgi, ka Juris Liepnieks ir dzimis 4. maijā — Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienā. Pavasarī viņam būtu 102. gadi.

Sagatavoja G.Kraukle

CILVĒKI LAIKA GRIEŽOS

«Nav tādas mājas, kas būtu tik slikta, ka to nevarētu pārveidot par kaut ko ievēribas cienīgu.» Ar šiem vārdiem no sieviešu vidū iecienītās grāmatas «Vienkaršā pārpilnība» kāda no vienībām Cakulu mājas viesu grāmatā pateikusies par uzņemšanu.

Cirīšu ezera niedrēs uz celmiem ziedošas petūnijas, ziedošas vai piesnigušas ābeles aiz ēdamistabas logiem, vienādā stilā gatavotas jaunas koka mēbeles visām istabām, sveces uz palodzēm, uguns kaminā, bet fonā — Imanta Kalniņa mūzika par to, ko sapnī teica Zālamans... Māja celiniekiem.

Kas veido šodienas Latviju

Latvijas Republika svin 82. proklamēšanas gadadienu. Mūsu valsts viengadnieki, kas nosargāja jaunās republikas brīvību divdesmitajos gados, kas nodrošināja Latvijas ekonomikas attīstību trīsdesmitajos gados, kas izcieta garīgas un fiziskas mokas tās okupācijas gados, šodien ir sirmgalvji cienījamā vecumā. Šodienas Latviju veido tie cilvēki, kas par valsts neatkarību cīnījās pirms desmit gadiem. Ko tur slēpt, pie teikšanas daudzviet tikuši arī tādi, kas savulaik bija pret Latvijas neatkarību. Daļa no viņiem ir lieliski sapratuši, ka vesture rāts nav pagriežams atpakaļ un iemanījušies izmantot iespējas, ko piedāvā šis laiks. Ir tādi, kas sēro pēc «attīstīta sociālisma», un žēl viņu, ka, nostalgiskām atmiņām velta to enerģiju, ko varētu izmantot paši savas dzīves apstākļu uzlabošanai. Jo šis laiks pieder iespējām. Un drosmīgiem, darbigiem, riskētgrībošiem, gudriem, uz priekšu skatīties spējīgiem cilvēkiem.

Svētku priekšvakarā apciemojām Cakulu ģimeni Aglonā. Tautas frontes kodols atmosfēras gados Aglonā bija Puzo, Cakulu, Anspoku ģimenes un Jānis Džeriņš. Viņi bija pārpilni ar to garīgo enerģiju un spēku, kas atoņdesmitajos gados tik ļoti bija nepieciešams, lai modinātu nacionālo pašapziņu. Vispirms uz vietām pagastos, bet pēc tam kopīgai Latvijas tautas cīņai par brīvību.

Cakulu ģimenē dumpīgais brīvestības gars uzturēts visā padomju laikā. Juris Cakuls ir audzis ģimenē, kas sevi nesusi lielu Tēvzemes mīlestību, apbrīnojamu darba tikumu, dīļu dievbijību.

Vectēvs un tēvs bija tūri un krieti saimnieki Varakļānu pusē. Tēvs savā laikā bija iesaukts krievu armijā, cīnījies, ievainotis un īpbalvots, bet 1949. gadā — izsūtīts uz Sibīriju. Jura māte, kam tika atņemts skolotājas darbs, paliņa ar trim maziem bērniem. Bet nezaudēja ne iekārtu no tās svētuma un bijības pilnās attieksmes pret Latvijas valsti, ko bija ieguvusi savā ģimenē un ko nodeva bērniem. Māte ļoti smagi strādāja, jo viņas mērkis bija izklūt no nabadzības. Māte uzskatīja, ka nabadzīgu cilvēku nomāc cīņa par eksistenci, un viņš nespēj būt garīgi stiprs. Viņa visiem spēkiem pūlējās izglītot bērnus, un tas arī izdevās. Kopā ar izglītību viņa saviem bērniem deva drosmi būt stipriem un neviena priekšā nelocīt muguru.

Ciets mugurkauls Jurim dzīvē ir gan kaitējis, gan palīdzējis. Par brīvdomīgiem uzskatiem, iekārtas kritiķēsanu Jurim ir nācies uzklāsīt draudus. Neloķāmība palīdzēja atmodas laikā. Arī tagad, kad dzīve sagādāja savus belzienus, savus nepatīkamus pārsteigumus, kad nācās pārvērtēt attiecības ar savu bijušo darbavietu — skolu, pieņemt radikālus lēmumus un būtiski pārmainīt savu darbību.

Māte bija garīgais, bet tēvs — ģimenes materiālais balsts. Tēvs nelikās mierā, kamēr Juris ar sievu Mihalinu neuzcēla skaisto ģimenes māju Aglonā, nenopirkā pirmo mašīnu. Vecāku mājās 18. novembrī vienmēr dega svecīte, un šīs ģimenes bērni izauga ar brī-

vas Latvijas ideju, palīdzēja šo brīvību atgūt, bet tagad katrs par svētu pienākumu uzskata strādāt savā vietā tā, lai šī vieta nedarītu kaunu Latvijai.

Abi divi — Juris un Mihalina šodien ir uzņēmēji. Atšķirībā no citiem, kuri veido vienu ģimenes biznesu, viņiem abiem ir katram sava nodarbošanās. Mihalinas viesu mājas slava ir tālu pārsniegusi pagasta un rajona robežas. Vēl pirms gada tūristus un ceļotājus viņa uzņēma ģimenes mājā, bet jau toreiz viesu grāmatas bija pilnas ar cildinošiem pateicības vārdiem, tālu valstu nosaukumiem. Tagad ceļotājiem tiek piedāvātas istabas jaunajā piebūvē, kā arī burvīga ēdamistaba, atpūta ar laivām vai katamarānu ezerā, karsta pirts, iespējas sportam, ugunkurs, kāmīns. Tikai pasakās to izpilda zelta zīvtipā. Īstenībā tas ir smags pārbaudījums Mihalinas organizatores un vadītājas prasmei, drossmei riskēt, spējai veidot un uzturēt sakarus, spējai par pussolīti būt laikam priekšā. Un vēl — spējai novērtēt fantastisko Dieva dāvanu — Aglonu, kas cilvēkos rada nerimstošo interesi kā par svētvietu, kā par tūrisma centru ar pasaules mēroga skanējumu.

Juris Cakuls kopā ar Aivaru Bernānu ir SIA «Remontnieks» īpašnieki. Privatizēta bijusi «Agroķīmijas» minerālmēslu bāze. Toreiz, pirms sešiem gadiem, neviens vēl nebija pamanījis pievērsties plašai minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu tirgošanai. Praktiski arī pašlaik «Remontnieks» ir vienīgais uzņēmums, kas nodarbojas ar to vairumtirdzniecību un arī ar maizumtirdzniecību. Uzņēmējdarbību paplašinot, sākta tirdzniecība arī ar būvmateriāliem, tiek piedāvāts transports kravu pārvadājumiem. Viljānos ir «Remontnieks» filiāle. Nodarbināti desmit cilvēki, bet Valsts nodarbinātības dienests atbalstījis izstrādāto projektu un piešķīris līdzekļus darba vietu skaita palielināšanai un vairāku bezdarbnieku iesaistīšanai darbā. Pašiem gadiem apgrozījums palieeinājies, ienākumi auguši. Atlicinot līdzekļus, radusies iespēja kerties pie izdemolētās un nolaistās sūkņu

● Cakulu viesu namā katrai istabai sava vārds: dārza, jaunlaulāto, rozā. Ziema ir klusāks periods, bet tūrisma sezona pie Mihalinas klātajiem galdiem izsalkumu remde desmitiem ceļotāju.

bāzes remonta. Tagad tā pārvērsta modernā apkurinātā telpā, kur pietiek vietas plašam veikalām, grāmatvedības kantoriem, vadītāju kabinetam.

Ar kādām noskaņām Juris sagaida 18. novembra svētkus valstī, kurai palīdzējis atgūt neatkarību?

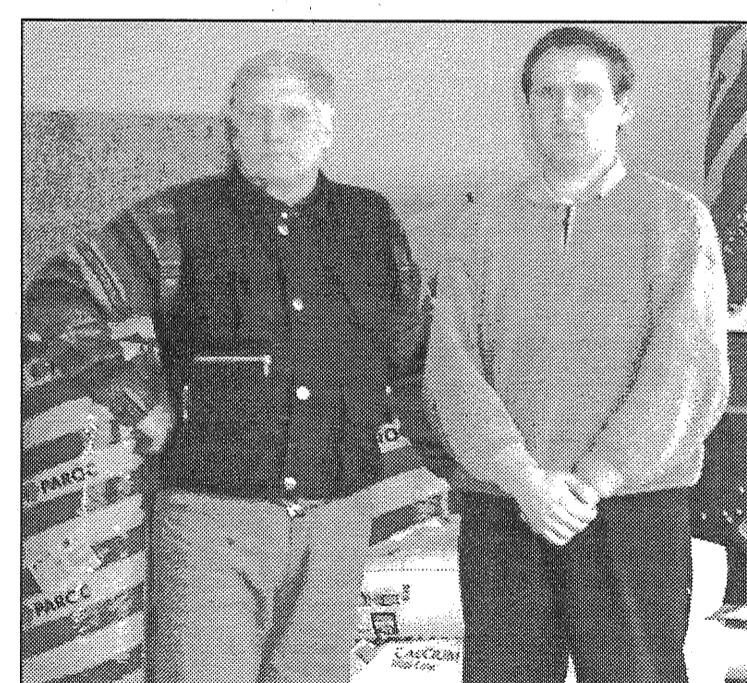
— Manas paaudzes cilvēkiem neatkarība atnāca par vēlu, — teica Juris Cakuls. — Ja tā būtu bijusi agrāk, mēs būtu vairāk nostiprinājušies, valsts būtu spēcīgāka. Neesmu optimists, jo nācīes saskarties arī ar to, ka vienā otrā pagastā uzņēmējdarbībai mākslīgi rada šķēršļus, to neatbalsta. Par laimi, «Remontnieks» atrodas Rušonas pagastā, kur no padomes puses vienmēr jūtama pretimnākšana un ieinteresētība. Mēs cenšāmies atbildēt ar tādu pat attieksmi. Esam sponsori Rušonas pamatskolisti, bibliotēkai.

Aivars Bernāns, SIA «Remontnieks» direktors, ir jaunāka gada gājuma uzņēmējs.

— Kopš firmas nodibināšanas mēs ar Juri esam kā viena persona un ceram, ka tā strādāsim ilgi, — sacīja Aivars, jo saprašanās mūsu starpā ir ideāla.

Biznesā svarīgs ir tikai viens, — ir vai nav peļņa, uzskata jaunais uzņēmējs. Man «Remontnieks» ir dzīvesveids, viņš teica, tas ir darbs, hobījs un dzīve, viss kopā.

Aivars bezbailīgi meties biznesā, un, jāteic, abus uzņēmējus pavada veiksme. Tās pamatā ir arī jaunā direktora tālredzība, ap-

● Cīņas gars SIA «Remontnieks» īpašniekiem Jurim Cakulam (no kreisās) un Aivaram Bernānam, abiem kādreizējiem fiziķūtūras skolotājiem, esot asinīs no sporta. Kā sportā, tā biznesā jātrenējas katru dienu, teica Aivars.

rēkins, drosme ekonomiski pamatooti veikt uzņēmuma stratēģisko plānošanu. Tomēr nākotne Aivaru uztrauc, jo trūkst informācijas par to, kas sagraida, kad Latvija iestāsies Eiropas Savienībā. Kāpēc neviens politiķis šodien skaidri nepasaka, kas ar mums notiks Eiropas

L.Rancāne
T.Este

Pirmdiena,
20. novembrisAnda,
Andīna

LATVIJAS TV I	
6.55	Rīts.
8.15	Tas notika Rīgā. 4. sērija.
8.45	«Dzīvīte» piedāvā...
9.25	Samanta. 29. sērija.
10.15	Rīts.
14.30	Saulrieta liedags.
16.00	«Dzīvīte» piedāvā...
16.40	Samanta. 71. sērija.
17.30	Teletūbiji. 23. sērija.
18.00	Zīnas.
18.30	XXI gadsimta kopā ar

zinātni.	21.30 Anniņas virtuve.
18.55 Praktiskās zīnas.	22.00 Zīnas.
19.00 Krustpunktī.	22.15 100% sporta apskats.
19.30 No pusvārda.	22.45 Kvalitāte.
20.00 Hameleonus rotājas.	23.15 Eiropas nolaupišana.
1445. sērija.	LNT
20.25 XX gadsimta zīmes.	6.30 Ticigo uzvaras balss.
20.30 Panorāma.	7.00 LNT brokastis.
21.11 Mūsu cilvēks.	9.00 Mājas akadēmija.
21.25 Lietišķas zīnas.	9.30 Melnā pērle.
21.30 Klarisa. M. f. 4. sērija.	11.00 Modeļu aģentūra.
22.30 Mebiusa ceļš.	21. sērija.
23.00 Zīnas.	12.15 Hitlera rokaspuši.
23.10 Kara noslēpums. Dok. f. 3. sērija.	Dok. f. 5. sērija.
LATVIJAS TV II	13.05 Pensakola. 7. sērija.
18.10 Kristīgā programma.	14.00 Viļņa Rulja sarunas.
18.40 Lauku saimnieks.	14.30 Egila Zariņa «Mikslis».
19.00 Zīnas.	15.00 Zvaigžņu stunda.
19.15 Dzīves likloči. 51. sērija.	15.30 Latvijas mūzikas stunda.
19.45 Vakara pasaciņa.	16.00 LNT zīnas.
20.00 TV erudīts.	16.03 Multifilmas.
20.30 Pēdējā diena. Dok. f.	16.57 LNT zīnas.
20.45 XX gadsimta noziegumi un prāvas. 9. sērija.	17.00 Melnā pērle.
21.15 Ciemos pie Tofika.	181., 182. sērija.
21.30 Lielā pielaikošana.	18.30 Modeļu aģentūra.

22. sērija.	19.30 Savādi gan.
22.00 LNT zīnas.	20.00 LNT zīnas.
22.45 Basketbola apskats.	21.05 Kraft Millennium.
23.15 Eiropas nolaupišana.	21.10 Čīnas likums. 16. sērija.
KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	21.55 Atnācējs. 13. sērija.
5.00 Labrit!	22.55 LNT zīnas.
8.00 Zīnas.	23.05 Kiberdzeks. M. f.
8.20 Babilonas tornis. Seriāls.	23.05 Kiberdzeks. M. f.
9.20 Brīnumu laiks.	24.00 Skatiens.
10.25 Vieglu garu!	0.45 Zīnas.
11.00 Zīnas.	1.10 Cīlveks no nekurienes.
11.15 Korumpētājs. M. f.	2.00 Tikšanās vietu mainīt nedrīkst. M. f. 1. sērija.
13.30 Kopā!	3.10 Zvaigžņu stunda.
14.00 Zīnas.	KRIEVIJAS TV
14.45 Zvaigžņu stunda.	5.00 Vēstis.
15.00 Babilonas tornis.	5.15 Labrit!
15.55 Babilonas tornis.	6.00 Vēstis.
17.00 Zīnas.	6.15 Zīnas visai ģimenei.
17.25 Gaidi mani!	6.30 Jautājumu birojs, atbilžu birojs.
18.15 Ātrā palīdzība 2. Seriāls.	6.50 Melns uz balta.

18.50 Melnā istaba. Zēns, kas līdzīgs man, un meiteņe ar viņa acīm. Seriāls.	8.15 Melns uz balta.
19.45 Labu nakti, mazulji!	8.20 Dežūrnodaļa.
20.00 Laiks.	8.35 Teletūbiji.
21.00 Pietura pēc pieprasījuma. Seriāls.	9.00 Manuela. Seriāls.
22.15 Slepēnās lietas. Seriāls.	10.00 Vēstis.
24.00 Skatiens.	10.30 Santabarbara. Seriāls.
0.45 Zīnas.	11.30 Ko vēlas sieviete? Šovs.
1.10 Cīlveks no nekurienes.	12.00 Jaunais «Vecais dzīvoklis».
2.00 Tikšanās vietu mainīt nedrīkst. M. f. 1. sērija.	13.00 Vēstis.
3.10 Zvaigžņu stunda.	13.30 Melnā pērle. Seriāls.
KRIEVIJAS TV	14.25 Bagātie un slavenie.
5.00 Vēstis.	15.25 Draugi 1. Seriāls.
5.15 Labrit!	16.00 Vēstis.
6.00 Vēstis.	16.30 Sieviete jūrā. M. f.
6.15 Zīnas visai ģimenei.	17.30 Baltā deja.
6.30 Jautājumu birojs, atbilžu birojs.	18.00 Milasstāsts. Seriāls.
6.50 Melns uz balta.	19.00 Vēstis.
7.00 Vēstis.	19.30 Tuvāk par...
7.30 Maskava — Minska.	20.55 Maijas Pliseckas jubilejas vakars.
7.50 Jaunumi pilsētā.	22.00 Vēstis.
8.00 Vēstis.	22.40 Maijas Pliseckas jubilejas vakars.
8.15 Dežūrnodaļa.	0.05 Dežūrnodaļa.

Otrdiena,
21. novembrisZeltīte,
Andīs

LATVIJAS TV I	
6.55	Rīts.
8.15	Tas notika Rīgā. 5. sērija.
8.45	«Dzīvīte» piedāvā...
9.25	Samanta. 30. sērija.
10.15	Rīts.
14.30	Saulrieta liedags.
16.00	«Dzīvīte» piedāvā...
16.40	Samanta. Seriāls.
72. sērija.	
17.30	Teletūbiji. 24. sērija.
18.00	Zīnas.
18.30	1 = 1.

18.55 Praktiskās zīnas.	22.00 Zīnas.
19.00 Skats no malas.	22.15 Autosporda programma nr. 1.
19.30 Zootrops.	22.45 Ritenis.
20.00 Hameleonus rotājas.	LNT
1446. sērija.	6.30 Ticigo uzvaras balss.
20.25 XX gadsimta zīmes.	7.00 LNT brokastis.
20.30 Panorāma.	9.00 Mājas akadēmija.
21.11 Mūsu cilvēks.	9.30 Melnā pērle.
21.25 Lietišķas zīnas.	181., 182. sērija.
21.30 Kalniņš. 91. sērija.	11.00 Modeļu aģentūra.
22.30 Nākotnes parks.	22. sērija.
22.45 Alus zīnas.	12.00 TV veikals.
23.00 Zīnas.	12.15 Māsas. 65., 66. sērija.
23.10 Kara noslēpumi. Dok. f. 3. sērijas 2. daļa.	14.00 Viļņa Rulja sarunas.
LATVIJAS TV II	14.30 Suzanna ir klāt. 53. sērija.
18.05 Kristīgā programma.	15.00 Zvaigžņu stunda.
18.30 Mans būs mans.	15.30 Latvijas mūzikas stunda.
18.40 Skatpunktī.	16.00 LNT zīnas.
19.00 Zīnas.	16.03 Multifilmas.
19.15 Dzīves likloči. 52. sērija.	16.57 LNT zīnas.
19.45 Vakara pasaciņa.	17.00 Melnā pērle.
20.00 Lielais Alfons.	183., 184. sērija.
20.30 Pēdējā diena. Dok. f.	18.30 Kraft Millennium.
20.45 XX gadsimta noziegumi un prāvas.	18.33 Modeļu aģentūra.
21.15 Ciemos pie Tofika.	23. sērija.
21.30 Lielā pielaikošana.	19.30 Romantīki. 11. sērija.

20.00 LNT zīnas.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV
20.35 Benija Hila šovs.	5.00 Labrit!
21.00 Papīra lelles. M. f.	8.00 Zīnas.
22.45 LNT zīnas.	8.20 Babilonas tornis. Seriāls.
22.55 Mafijas pēdējās laulības.	9.20 Nāvējošais spēks. Operatīva iejaukšanās.
M. f. 2. sērija.	19.45 Labu nakti, mazulji!
23.10 Tekstas reindžers.	20.00 Laiks.
56., 57. sērija.	21.00 Draudi impērija. Seriāls.
23.10 Tekstas reindžers.	22.15 Viņa sulaiņa māsa. M. f.
56., 57. sērija.	0.05 Civilizācija.
23.10 Tekstas reindžers.	0.40 Zīnas.
56., 57. sērija.	0.55 Maiks Hammers. Miroņa medības. Seriāls.
23.10 Tekstas reindžers.	1.10 Zīnas.
56., 57. sērija.	1.40 Zīnas.
23.10 Tekstas reindžers.	18.40 Nāvējošais spēks. Operatīva iejaukšanās.
56., 57. sērija.	19.45 Labu nakti, mazulji!
23.10 Tekstas reindžers.	20.00 Laiks.
56., 57. sērija.	21.00 Nāvējošais spēks. Rikošets. Seriāls.
23.10 Tekstas reindžers.	22.15 Aukles piedzīvojumi. M. f.
56., 57. sērija.	23.30 Zīnas.
23.10 Tekstas reindžers.	23.45 Maiks Hammers. Uguns vētra. Seriāls.
56., 57. sērija.	2.05 Tikšanās vietu mainīt nedrīkst. 3. sērija.
23.10 Tekstas reindžers.	3.15 Zvaigžņu stunda.
56., 57. sērija.	KRIEVIJAS TV
23.10 Tekstas reindžers.	5.00 Vēstis.
56., 57. sērija.	5.15 Labrit!
23.10 Tekstas reindžers.	6.00 Vēstis.
56., 57. sērija.	6.30 Jautājumu birojs, atbilžu birojs.
23.10 Tekstas reindžers.	6.50 Melns uz balta.
56., 57. sērija.	7.00 Vēstis.
23.10 Tekstas reindžers.	7.30 Tuvāk par...
56., 57. sērija.	7.40 Labrit!
23.10 Tekstas reindžers.	7.50 Jaunumi pilsētā.
56., 57. sērija.	8.00 Vēstis.
23.10 Tekstas reindžers.	8.15 Melns uz balta.
56., 57. sērija	

Gadsimta izgudrojums — zāļu aizsargvāciņš

1971. gads. ASV

Līdz ar patēriņa pieaugumu sešdesmitajos gados daudzi ražotāji sāka domāt par savas produkcijas drošumu. Viņiem bažas radīja bērni, kas ļoti viegli varēja pieķūt pie pieaugušajiem domātu zāļu pudelīšu saturu. 1971. gada amerikānu stikla taras ražotājkompānija «Owens-Brockway» ieteica oriģinālu vāciņu dizainu, ko nosauca par «Clik-Lok». Uz tā ar spēku bija jāuzspiež un tad jāpagriež uz vajadzīgo pusī. Kopš tā laika jau 30 gadus viss, kas apdraud bērnus — no aspirina līdz sāpju remdēšanas lidzekļiem, — tiek noslēgts ar vāciņu, ar kuru pat pieaugušie ne vienmēr spēj tikt galā.

SPORTS

Ziemeļaustrumlatvijas futbola līgas piektā sezona

Apkopoti statistikas dati par Ziemeļaustrumlatvijas futbola līgas (ZAL FL) piekto sezonu. Līgas čempionātā piedalījās septiņas komandas ar 192 futbolistiem, bet minifutbola čempionātā 26 komandas ar 334 futbolistiem. No janvāra līdz oktobrim aizvadītas 337 oficiālas spēles, kurās kopā gūti 978 vārti.

Preiļu rajonu līgas čempionātā pārstāvēja futbola klubs «Līvāni» un Preiļu pilsētas komanda. Vladimira Točko trenētie preilēnieši kļuva par čempioniem. Guva desmit uzvaras, trīsreiz nospēlēja neizšķirti un piedzīvoja trīs zaudējumus. Vārtu attiecība 49:23. Komandas spēles noskatījušies 1800 atitāji, 950 no viņiem — mājās.

Ārētāji nopelnījuši 19 dzeltenās (brīdinājuma) kartītes: D.Dementjevs — 4, M.Martinovs, A. Nikiforovs — pa 3, Ē. Martinovs — 2, V. Pitkevičs, V. Fjodorovs, V. Pauniņš, R.Jakovels, A.Trups, J.Fareņuks un R. Mauriņš — pa vienai. Pretiniekam preilēnieši sagādājuši 19 brīdinājumus.

Komanda saņēmusi arī četras

sarkanās (noraidījums) kartītes: V. Pauniņš, V.Pitkevičs, D.Dementjevs un Ē.Martinovs. Arī pretiniekam sarūpētas četras sarkanās kartītes. Realizēti visi četri 11 metru soda sitieni, savukārt pretiniekam izmantojuši četras iespējas no piecām.

Komandā spēlēja 28 futbolisti, kuru vidējais vecums ir 22,66 gadi. Īpaši jāpiemin kvalitatīvais Preiļu stadiona laukums (labākais līgā) un teicamā sacensību organizētība.

Preiļu komandā vārtus guvuši: D.Dementjevs — 9, Ē.Martinovs — 7 (+3 no 11 m), A.Trups — 7 (+1), V. Fjodorovs — 5, A.Kurmis — 5, M.Pīzelis — 4, I. Babris — 3. J.Fareņuks — 2 (+1), V.Ivanovs, A. Vaščenko, M. Martinovs, V.Pauniņš, A.Nikiforovs un I. Vaičods — pa vieniem:

Futbola klubs «Līvāni» čempionāta finišā sīvā cīņā atkāpās līdz sestajai vietai. Viņi bija vienīgie, kas divas reizes pieveica nākošos čempionus. Kopumā gūtas piecas uzvaras, viens neizšķirts rezultāts, piedzīvoti seši zaudējumi. Vārtu

attiecības — 34:26. Komandas spēles noskatījušies 1200 skatītāji, puse — mājās, puse — viesos. Nopelnītas 15 dzeltenās kartītes: V. Turčinskis — 4, M.Sprukulis — 3, V.Auziņš — 2, A.Doropol-skis, O. Vasiljevs, A. Rukša, A. Vaikulis, A. Luss un S.Lupanovs — pa vienai. Pretinieki spēlēs ar līvāniešiem saņēmuši 17 dzeltenās un vienu sarkano kartīti.

Līvānu futboliši no sešiem 11 metru soda sitieniem veikuši piecus, bet pretinieki tikai vienu no trim.

Līvānu komandā spēlējuši 27 futbolisti, kuru vidējais vecums ir 26,55 gadi. Futbola kluba «Līvāni» labā vārtus guvuši: V.Turčinskis — 7 (+1), A.Vaikulis — 7, D.Levanovskis — 4 (+1), I.Ručevskis, V. Čingulis — pa 3, V.Auziņš — 2 (+2, -1), E.Lazdāns, A. Rukša, A.Luss — pa 2, S.Voskresenskis, J.Kirilovs — pa vieniem. A.Vaikulis vienā spēlē spēja gūt piecus (!) vārtus.

A. Martusevičs,
Ziemeļaustrumlatvijas futbola līgas sacensību direktors

Esi sveicināts, mazuli!

Auklē mani, māmuliņa,
Vieglajām rociņām.
Gan es tevi aptecēšu
Vieglajām kājiņām.

Rožkalnu pagasta iedzīvotājas Linda Neicenieces meitiņa Lāsma piedzima 6. novembrī. Tās bija ģimenes dzemdības. Lāsma piedzīšanā klāt bija tētis Andris, tāpat kā piedzimstot pirmajai meitiņai Laurai, kurai decembrī apriņķē divi gadi. Linda teica, ka vīra atbalsts viņai ļoti palīdzējis, it īpaši pirmajās dzemdībās. Biju nobijusies un uztraukusies, neko nezināju, atceras Linda, labi, ka vīrs bija blakus. Šoreiz meitiņa ieradusies pasaulē divu stundu laikā, tētis paziņojis vieniem un otriem vecākiem un laimīgs braucis mājās.

Gan Andra vecākiem Annai un Staņislavam, gan Lindas mātei

Klementīnei un tēvam Kārlim abas meitenes ir vienīgie mazbērni. Andris strādā par policistu, Linda ir skolotāja, bet visi kopā dzīvo Andra tēva zemnieku saimniecībā «Rāmava».

Preiļiešu Birutas un Vitolda Džeriņu ģimenē 13. novembrī pasaulē nāca dēliņš. Jaunākais brālītis divus gadus vecajam Aldim un otrais mazdēliņš vecmāmiņai Teklai. Puikām ir arī divi vecteņi — Antons un Alberts. Vitolds sieviņai uz slimīcas dzemdību nodāļu atnesis tumšsarkanas rozes, Birutas mīļakos ziedus mīļakājā krāsā.

Biruta pateicās ārstiem Svetlanai Morozovai un Jurim Klavīnam, vecmātei Lūcijai, bērnu medicīnās māsai Svetlanai.

L.Rancāne

M.Rukosujeva foto

MĀNS MILDZĪVNIECIŅŠ

Atsaucoties «Novadnieka» mazo lasītāju un viņu vecāku vairākkārtējiem lūgumiem vairāk vietas laikraksta slejās atvēlēt bērnus interesējošiem tematiem, ar šo numuru uzsākam rubriku «Māns mildzīvnieciņš». Trusis, žurka, suns, kaķis, papagailis vai sivēns — kādam tas noteikti var būt un

arī ir visgudrākais, visskaistākais un visuzticigākais draugs. Atmiņā noteikti var atsaukt dažnedažādus notikumus un jocīgus atgadījumus, kuros galvenā darbojoties persona bijis dzīvnieciņš.

Bērni, rakstiet par saviem skrejošajiem, lidojošajiem, rāpojošajiem vai lēkājošajiem draugiem!

Sūtiet mums viņu fotogrāfijas vai arī pašu rokām darinātus zīmējumus turpmākajiem «Novadnieka» sešstdienas numuriem!

Šoreiz par savu četrkājaino draugu ir uzrakstījusi un viņu uzziņējusi Viktorija. Viņai ir 12 gadi un viņa mācās Preiļu 1. pamatskolā.

Mazs, mīļš un pūkains draugs

Ja jums vēl nav dzīvnieciņa, kas jūs sagaidītu pēc skolas vai darba, vispiemērotākā būtu jūrascūciņa. Jūrascūciņa ir mazs grauzējs, kurš ar skaļiem, spalgiem spiedzieniem jūs sagaidīs.

Manu jūrascūciņu sauc Žorzs. Viņš ir balts ar rozā austiņām un deguntiņu. Jūrascūciņām ir trīs sugas: virpuļpalvainās, īsspavainās un garspalvainās (angoras). Mans Žorzs ir virpuļpalvainās sugas jūrascūciņu puika. Viņš neprasa daudz pūļu un laika. Kad Žorzs grib ēst, viņš sāk skaļi pikstēt, ka dzirdams pat no liela attāluma. Vēl viņš sev uzmanību pievērš, skrabinot būriša restes.

Manam mazajam un pūkainajam draugam ļoti garšo zāle, salāti, tomāti, kāposti un speciālā jūrascūciņu barība, ko var nopirkt zooveikalos. Žorzs ir ļoti godrs un saprot, ko es viņam saku. Viņš arī atpazīst mani, jo esmu taču saimniece. Ja šim kas nepatīk, var arī iekost, kad dusmojas, sāk pukšķināt kā ežītis.

Sis brūnumiņš pie mums mājās ieradās pirms trim gadiem no Rē-

zeknes. Pirmajās dienās izlasīju visu literatūru par jūrascūciņām, kas vien man mājās bija. Izlasīju, ka jūrascūciņas jālaiž arī paskrādīt pa istabu. Tā arī izdarīju. Bet vienu nezināju — kādas būs sekas. Kā tika ārā no būriša, tā paskrēja zem galda un pazuda. No turiences dabūt viņu ārā bija grūti,

jo pēc dabas jūrascūciņas ir bailīgi dzīvnieciņi. Tiem patīk arī grauzt.

Pēc pāris pastaigām pa istabu mēs

pamanījām, ka visi televizora vadīja sagrauztu. Tagad, kad laižam Žoržu izvingrināt kājas, visus vadus saceļam augstāk.

Tā mēs arī dzīvojam ar šo matu-

zo palaidnīti.

Demogrāfiskā situācija oktobrī

Vārkavas pagastā divi iedzīvotāji miruši.

Upmalas pagastā miruši trīs iedzīvotāji vecumā no 72 līdz 80 gadiem.

Turku pagastā Agneses un Jāroslava Kirilovu ģimenē dzimis pirmais bērniņš — Artūrs. Autokatasstrofā mūžs traģiski aprāvies 1975. gadā dzimušam vīrietim.

Stabulnieku pagastā nodibināta Tatjanas un Valentīna Mamarenko ģimene, laulībā stājušies Solvita Mauriņa un Ainārs Erts. Mamarenko ģimenē piedzimis dēls Vjačeslavs. Aizsaulē aizgājuši divi pusmūža vīrieši. Abi vienā dienā atrasti miruši.

Rušonas pagastā Allas un Elmāra Kozuru ģimenē dzimis pirmais bērns — meita Alīna. Noslēgta viena laulība. Miruši pieci pagasta sirmgalvī.

Sutru pagastā dzimuši divi bērni. Trešais bērns — dēls Mauriņu ģimenē un ceturtais bērns — meita Ivanovu ģimenē. Miris 74 gadus vecs pagasta iedzīvotājs.

Silajānu pagastā piedzimis viens bērns. Aizsaulē pusmūža gados pēc slimības aizgājis viens pagasta iedzīvotājs.

Rudzātu pagastā miruši četri ga-

dos vecāki iedzīvotāji. Pagasta iedzīvotāju skaitu papildinājusi jaundzīmisi meitenē.

Saunas pagastā dzimuši trīs bērni, viena meitenē un divi zēni. Mūžībā aizgājuši divi iedzīvotāji, viens no viņiem vecāka gadagājuma, bet otrs pusmūža invalīds pēc slimības.

Rožkalnu pagastā reģistrēta Ine-

ses un Raimonda Salceviču otrā bēr-

na — meitiņas Madaras piedzimša-

na. Pēc smagas slimības mūžībā de-

vies 67 gadus vecs pagasta iedzīvotājs.

Cienījamā vecumā miruši vēl

divi rožkalnieši.

Rožupes pagastā no dzīves šķi-

rusies 70 gadus veca iedzīvotāja.

Aglonas pagastā noslēgta viena

laulība. Iedzīvotāju skaitu papildinājusi viena jaundzīmisi meitenē.

No dzīves šķīrušies septiņi pagasta iedzīvotāji, divi no viņiem nebija sasnieguši pusmūža gadus.

Galēnu pagastā aizsaulē aizgāju-

šas divas sievietes cienījamos gados.

Preiļu iedzīvotāju skaitu papildinājuši seši zēni: Vairis Zieds-Ziediņš, Artūrs Ratnieks, Edgars Formulevičs, Kristaps Upenieks, Reinis Ķiberis, Deniss Ivanovs. Laulībā stājušies trīs pāri. Mirusi sieviete pusmūža gados un divi vīrieši, kam bija nedaudz pāri 65 gadiem.

Līvānos reģistrēti astoņi jaundzī-

mušie, četri zēni un četras meitenes.

Nodibinātas septiņas jaunas ģime-

nes. Miruši 13 cilvēki, divi no vi-

nem vēl nebija sasnieguši pensijas

vecumā.

Aizkalnes pagastā mūžībā de-

visus 79 gadus veca māmuliņe.

Riebiņu pagastā reģistrētas trīs

jaundzīmūšas meitenēs.

Jersikas pagastā miruši divi ga-

dos vecāki iedzīvotāji.

Preiļu pagastā miruši divi — sie-

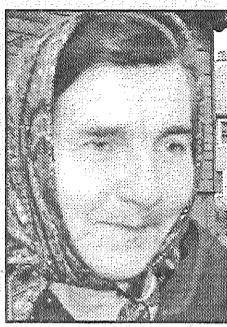
viete un 80 gadu slieksni pārkāpis

vīrietis.

Pelēču pagastā miruši trīs, divi

Vai 18. novembri izjūtat kā svētku dienu?

Dzintra Ozoliņa,
dzīvo Riebiņos:

— 18. novembris man ir svētku diena, Latvijas Republikas proklamēšanas diena, neatkarības diena. Vēl nezinu, ko darīsim šajā dienā, varbūt kaut kur ar ģimeni aizbrauksim.

Alona

Grigaloviča,
Preiļu
2. vidusskolas
9. klases
skolniece:

— Pat nezinu, kas tā par dienu. Nesen latviešu valodā rakstījām par svētkiem, liekas, tā bija Lāčplēša diena. Par 18. novembri neko nezinu.

Veronika Pelše,
pensionāre Preiļos:

— Valsts svētki man ir ļoti lieli svētki, ko esam gaidījuši daudzus gadus. Dzīve pagaidām ir grūta, tomēr dzīvojam cerībā, ka būs labāk. Ľoti ticus mūsu prezidentei. 18. novembrī centīšos piedāvāties pasākumos par godu svētkiem. Gribētos, lai turpmāk rūgtā būtu mazāk. Vairāk gaišā.

Edmunds
Romanovskis,
mācās Preiļu
vakarskolā:

— Neteikšu, ka īpaši izjustu šos svētkus, ka būtu kāda īpaša svētku sajūta, tomēr kā latvis uzskatu, ka tie ir labi, vajadzīgi svētki.

Īpašu plānu nav, no citām dienām man 18. novembris ne ar ko būtiski neatšķirsies.

Viktors Fomins,
bezdarbnieks
Preiļos:

— Nav vairs tādas svētku sajūtas, kāda bija agrāk. Tas attiecīnāms arī uz citiem svētkiem. Agrāk gaidīju jauno gadu, tagad kaut kā neko vairs negaidu. Grūti laiki, tāpēc svētku sajūtas nav. 18. novembri nekā nesvinīšu, parasta diena.

G.Kraukle
M.Rukosuļeva foto

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

«Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

◆ 21. novembrī pulksten 18.00 un 20.00, 22. novembrī pulksten 18.00 jauniešu drāma «Romeo un Džuljeta».

◆ 22. novembrī pulksten 20.00, 23. novembrī pulksten 18.00 un 20.00 jauniešu drāma «Pludmale».

Aizkalnes pagasts

◆ 25. novembrī pulksten 23.00 deju vakarā spēle un dzied brāļi Ziemeļi un Sandra Bula.

Sutru kultūras nams

◆ 24. novembrī pulksten 22.00 šī gada superīgākā Latvijas grupa «A — Eiropa». Informāciju sagatavoja L.Rancāne

Ar pašāvību Latvijas tautas vienotai gribai un garaspēkam, ar visgaissākajām domām par mūsu zemes riidienu sveicam Aglonas pagasta iedzīvotājus

18. novembrī — Latvijas Republikas valsts svētku dienā!

Aglonas pagasta padome

Ja gribam, lai mūsu valsts būtu stipra,
tad mums pašiem jābūt stipriem, jābūt spēka pilniem.

K.Ulmanis

Veidosim visi kopā stipru, drošu un laikmetīgu valsti!

«Latvijas ceļa» Preiļu nodaļa

Rušonas pagasta padome sveic iedzīvotājus Latvijas neatkarības proklamēšanas 82. gadskārtā!

Vēlam sasniegtajā smeltīs spēku jauniem darbiem!

Nāk rudens apgleznot Latviju,

Bet necenties, necenties tā.

Mums viņa ir visskaistākā

Tik un tā.

Sveicam rajona zemessargus un viņu ģimenes

valsts svētkos.

Zemessardzes Preiļu bataljona štābs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA, APSVEIKUMI

*Sakļaujas priedes un vējā Šalc —
Esam laimīgi abi.
Ezerā atsaucas vilnis balts —
Diviem kopā būt labi.*

**Annu un Donatu
Bortuļus**
60 gadu kāzu jubilejā
mili sveic dēli, meitas,
vedeklas, znoti un mazbērni

*Man naudas nav, ne kristālu,
ne zelta,
Ko cītem mantojumā novēlēt,
Vien uzticība rokām celta,
Un māka negausties, bet izturēt.*

Rušonas pagasta padome
sveic
**Annu un Donatu
Bortuļus**
60 gadu kāzu jubilejā!

Sakarā ar to, ka pagājis vairāk nekā mēnesis kopš ģimenes ārstes **Ilmārs Prusaks** (Upmalas ambulāncē) pārtraucis savu darbību, šī ģimenes ārsta pacienti, kuri vēl nav pārreģistrējušies, tiks pārreģistrēti Slimokāsē automātiski pie ģimenes ārtes Lidijs Kuzminas.

**Visu modeļu DZIRDES
APARĀTI, to rezerves daļas,
barošanas elementi,
bezmaksas pielaikošana,
labošana **22. novembrī
no plkst. 11.00**
IU «Preiļu aptieka» telpās
Raiņa bulvārī 5.**

**«B» kategorijas autovadītāju kursi
Preiļos, Kārsavas ielā 4 un
Līvānos. Dzelzceļa ielā 19.
Nodarbibu sākums
21. novembrī plkst. 18.00**

**Pērk zemes un īpašuma
kompensācijas sertifikātus.**
Tālr. 52 33717.

Laikrakstu **NOVADNIEKS**

Preiļos var iegādāties ne tikai Preses apvienības veikalā un kioskos, bet arī veikalā «Vektra-2» (Celtneku ielā 2), IU «Volkovs» pārtikas veikalā (Rēzeknes ielā 36), «Arka» (Daugavpils ielā 66), «Beta» (Brīvības ielā 2) un IU «Vlad» veikalā (Pils ielā 10a).

**A/s «Preiļu siers» 1 kg piena
iepirkuma cenas no
16. novembra:**

* augstākā šķira	Ls 0,095,
* pirmā šķira	Ls 0,075,
* otrā šķira	Ls 0,060,
* bezšķiras	Ls 0,020.
Piemaksas:	
* par olbaltumvielām virs bāzes 3,0%	Ls 0,001,
* 12% vai 18% PVN.	

Tālr. uzzīnām: 53 21136.

Pārdod

privatizētu 2-istabu dzīvokli Preiļos, Liepu ielā 12. Tālr. 23559; 1 istabas dzīvokli centrā. Tālr. 21448; privatizētu 2 istabu dzīvokli, ir krāsns un centrālapkure. Tālr. 56630; privatizētu 1,5 istabu dzīvokli. Tālr. 9481582; zirgu. Tālr. 23157 pēc 18; darba zirgu (8 g.) Aglonas pag., Bēšonos (pieturā Sekli), Boļeslavs Kraupša; graudus, UAZ tentu. Tālr. 34429.

Pērk

elektriskās aitu cēpjamās šķēres. Tālr. 50475.

Pērk MEŽU.

Mob. tel. 9286888.

Rīgas mācību centrs «DRMC» (LR izglītības ministrija, reģ. nr. 3260800056) organizē kursus. DATORAPMĀCĪBA (Windows '95, Word, Excel). Maksa Ls 35, apmācības laiks 1 mēnesis. INTERNET pamati un e-pasts (Ls 24, 12 stundas). MICROSOFT POWER POINT (Ls 24, 8 stundas). Pirmā nodariba 24. novembrī plkst. 17.00 Preiļu 1. pamatskolā. Pierakstīšanās pa tel. 22084 dienā, 21801 vakaros, 9465645.

SIA «Piebalgas tekstīls» vilnas mainas punkts rīko izbraukumi 23. novembrī 10.00 Rožupē, 11.00 Rudzātos, 12.00 Priķulos, 13.00 Smelteros, 14.00 Polkoronā, 14.30 Stabulniekos, 15.00 Pienījos, 15.30 Līcos. 24. novembrī 9.00 Silājānos, 9.30 Gaillīšos, 10.00 Aizkalnē, 11.00 Aglonā, 13.00 Ārdavā, 13.30 Pelēčos, 14.00 Arendē, 15.00 Vecvārkavā.

Daugavpils Ceļu distance paziņo, ka Līvānu stacijas dzelzceļa pārbrauktuve Stacijas ielā tiks slēgta remonta darbu veikšanai 2000. gada 21. novembrī no plkst. 9.05 līdz plkst. 14.00.

Apbraukšana tiks veikta caur dzelzceļa pārbrauktuvi Dzirnavu ielā. Pasažieru ielaīšana Līvāni — Preiļi maršruta autobusos tiks veikta pie dzelzceļa pārbrauktuves Stacijas ielā.

Ceļu distance atvainojas par sagādātajām neērtībām.

Cilvēka mūzs tīk līdzīgs ir dziesmai, Kas ieskanas klusi, pieaug spēkā arvien, Tad varenī plūst, ar tālumiem tiekas, Tad norimst un izskan, paliek atbalss arvien...

Izsakām līdzjūtību Visvaldim Gercānam, VECTĒVU mūžibā pavadot.

Līvānu novada dome, Rožupes pagasta komiteja, Turku pagasta komiteja

Cienījamie klienti!
Paziņojam Jums, ka ir atvērta firmas **«INTERGAZ»**
GAZES UZPILDES STACIJA
Preiļos, Rīgas ielā 8.

Pārdodam, uzpildām, mainām un piegādājam sadzīves gāzes balonus (27 l, 50 l). Mainām un uzpildām 5 l gāzes balonus. Kā arī uzpildām automašīnas.

Strādājam visu diennakti.

Uzzīnās pa tālr. 53 22130, mob. tel. 6536521.

SABIEDRĪBA AR IEROBEZOTU ATBILDĪBU

INTERGAZ

LATVIJAS BALTĶRIEVJAS KOPUZŅEMUMS

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

«Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

◆ 21. novembrī pulksten 18.00 un 20.00, 22. novembrī pulksten 18.00 jauniešu drāma «Romeo un Džuljeta».

◆ 22. novembrī pulksten 20.00, 23. novembrī pulksten 18.00 un 20.00 jauniešu drāma «Pludmale».

Aizkalnes pagasts

◆ 25. novembrī pulksten 23.00 deju vakarā spēle un dzied brāļi Ziemeļi un Sandra Bula.

Sutru kultūras nams

◆ 24. novembrī pulksten 22.00 šī gada superīgākā Latvijas grupa «A — Eiropa». Informāciju sagatavoja L.Rancāne